

Vragen van de raad

Datum	21 januari 2022
Naam raadslid	Sander Smeets
Fractie	D66Velsen
Registratienummer	RV22.005
Portefeuillehouder(s)	

Onderwerp: RIVM rapport Onderzoek naar de herkomst van neergedaald stof en stoffen in de lucht in de IJmond regio

Toelichting bij de vragen:

21 januari 2022 heeft het RIVM het rapport “Onderzoek naar de herkomst van neergedaald stof en stoffen in de lucht in de IJmond Regio” gepubliceerd. De meest opvallende conclusie in het rapport is dat er veel hogere concentraties metalen en kankerverwekkende stoffen zijn dan werd verwacht op basis van uitstootcijfers. Uit eerder onderzoek “depositieonderzoek IJmond 2020” van het RIVM werd reeds aangetoond dat met name voor lood en de kankerverwekkende PAK's (Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen) de blootstelling in de IJmond regio hoger is dan de gezondheidkundige grenswaarde. Specifiek voor deze stoffen geeft het RIVM in haar nieuwe rapport aan dat er veel meer wordt aangetroffen dan zou moeten worden verwacht bij de uitstootcijfers. Voor lood is dit maximaal een factor 5 hoger, voor PAK's ergens tussen een factor 10 tot 1000¹.

D66Velsen vindt het zorgelijk dat we juist voor de stoffen die de gezondheid in de IJmond onder druk zetten, geen goed beeld hebben waar deze vandaan komen. De vraag rijst dan hoeveel je kunt verminderen, wanneer je niet weet waar je moet verminderen.

Voor D66Velsen blijft het bovendien onuitlegbaar dat op basis van de huidige uitstoot van lood de gezondheidkundige grenswaarde wordt overschreden (met bijvoorbeeld een factor 7 in Velsen-noord en een factor 3 in Wijk aan Zee)². Volgens eigen cijfers van Tata was de uitstoot in 2020 echter 1061kg, terwijl de uitstoot van Tata Steel 28.000 kg/jaar mag zijn³. Tata Steel mocht in 2020 dus ongeveer 28 keer meer lood uitstoten dan wat feitelijk is uitgestoten, terwijl de gezondheidkundige grenswaarde al ruim werd overschreden. In oktober 2021 heeft de OD NZKG de vergunning voor zeer zorgwekkende stoffen, waaronder ook lood, aangescherpt aangezien deze boven de Europese grenswaarde zat. Tegelijkertijd geeft de OD ook aan dat dit niet zal leiden tot een vermindering van de looduitstoot, want de vergunning blijft meer dan Tata Steel nu feitelijk uitstoot⁴. De aanscherping lijkt daarmee vooral voor de sier.

Dat de provincie bovendien niet altijd scherp heeft gehandeld in het terugdringen van lood, blijkt ook uit een oordeel van de rechtbank van 13 januari 2022. Daarin heeft de rechtbank een in augustus 2020 verleende vergunning voor een nieuwe oven bij Tata Steel vernietigd. In het oordeel geeft de rechtbank onder meer aan dat de provincie ten onrechte geen onderzoek heeft gedaan naar de gevonden van de toename van uitstoot van lood en nikkel⁵.

¹ [Onderzoek naar de herkomst van neergedaald stof en stoffen in de lucht in de IJmondregio \(rivm.nl\)](#)

² [Depositieonderzoek IJmond 2020 \(rivm.nl\)](#)

³ [Factsheet Lood.pdf \(tatasteel.nl\)](#)

⁴ [Provincie en OD NZKG scherp vergunning Tata Steel aan - Provincie Noord-Holland](#)

⁵ [Rechtbank vernietigt de door GS verleende vergunning aan Tata Steel | nieuws | rechtspraak](#)

Vraag 1

Deelt het college de zorg van D66Velsen dat het ingewikkeld is om de uitstoot van lood en kankerverwekkende stoffen (PAK's) terug te dringen, wanneer we in enkele gevallen maar 0,1 tot 20% van de herkomst van uitstoot kunnen verklaren?

Vraag 2

Het college geeft aan dat zij de raad voor de zomer wil informeren op voortgang op diverse punten waarmee zij aan de slag wil met de aanbevelingen van het RIVM. Een daarvan is dat zij wil beoordelen of het technisch haalbaar is om op een betrouwbare manier diffuse emissies te meten. Waarom twijfelt het college daaraan op het moment dat een wetenschappelijk instituut als het RIVM deze aanbeveling doet?

Vraag 3

Komt het college voor de zomer ook met een voorstel hoe zij de uitstoot van onder meer PAK's en lood wel in beeld kan krijgen? Zo nee, wanneer kunnen wij een dergelijk voorstel wel verwachten?

Vraag 4

Het RIVM stelt zelf dat Tata Steel voldoet aan haar emissieregistratie, maar dat een deel van de extra uitstoot ook afkomstig kan zijn van onderaannemers op het terrein van Tata Steel. Die zijn niet verplicht hun uitstoot te registreren. Waarom is het zo dat onderaannemers (waaronder bijvoorbeeld Harsco, bekend van grafietregens) hun uitstoot niet hoeven te registreren, terwijl ze een vermoedelijk significant deel van de uitstoot voor hun rekening nemen?

Het college geeft zelf aan dat zij met het ministerie van I&W in gesprek wil over het huidige stelsel van emissieregistratie. Neemt zij dit punt hierin ook me?

Vraag 5

Er zijn reeds Europese grenswaarden voor zeer zorgwekkende stoffen, maar er is geen centrale systematiek hoe hierop te rapporteren. Wil het college in het gesprek met het ministerie van I&W ook meegeven om te kijken naar een Europese aanpak van registratie en vermindering van deze zeer zorgwekkende stoffen?

Vraag 6

Wat betekent dit voor de duizenden werknemers op het terrein, zij zitten er boven op. Hebben ze nog een veilige werkplek?

Vraag 7

Kan het college aangeven hoeveel lood Tata Steel mag uitstoten in haar nieuwe vergunning die het OD NZKG in oktober 2021 heeft afgegeven en hoe zich dat verhoudt tot de huidige uitstoot van lood?

Vraag 8

In haar eigen ambities stelt Tata steel dat zij de komende jaren aanzienlijke stappen wil nemen, haar ambitie wordt aangegeven als:

- De uitstoot van PAK-stoffen zal in 2022 met circa 50% afnemen.
- De neerslag van stof in de directe woonomgeving zal in 2023 met 65% verminderen.
- De geurbelasting zal in 2023 met circa 85 procent verminderen.
- We hebben ons in de nieuwe bedrijfsplannen gecommitteerd aan 35% minder uitstoot van fijnstof, 55% minder uitstoot van zware metalen en circa 70% minder uitstoot van lood in 2023.⁶

Dit zijn positieve ambities, maar uit het RIVM rapport blijkt dat de berekende uitstoot vanuit Tata Steel maar een beperkt deel is van wat wordt aangetroffen in de omgeving. Kan het college aangeven of deze ambities gelden voor de totale uitstoot vanuit het Tata Steel terrein, alleen van het bedrijf Tata Steel, of zelfs alleen voor de geregistreerde uitstoot van het bedrijf Tata Steel?

Vraag 9

Is het college voornemens Tata Steel te vragen naar een nieuwe Road Map, waarin alle uitstoot van het Tata Steel terrein wordt meegenomen, niet alleen de geregistreerde uitstoot?

Vraag 10

In de IJmuider Courant van 20 januari 2022 stelt Johan Vollenbroek dat Tata Steel niet voldoet aan de wettelijke plicht om de best beschikbare technieken te gebruiken om het milieu te ontzien. Gezien het feit dat Tata Steel verwacht in 2023 al stappen te kunnen nemen als 55% minder uitstoot van zware metalen en 70% minder uitstoot van lood, lijkt dat te bevestigen dat Tata Steel blijkbaar redelijk gemakkelijk stappen kan zetten om de uitstoot enorm te verminderen.

Klopt het dat Tata Steel een wettelijke plicht heeft om de best beschikbare technieken te gebruiken? En zo ja, klopt het dat de stappen die Tata Steel nu wil zetten om de uitstoot van lood en zware metalen flink te verminderen, ook al eerder gezet had kunnen worden (aangezien de techniek al lang bestaat)? Hoe bekijkt het college in dit licht het handelen van Tata Steel en toezichthouder OD NZKG?

⁶ [Blog: Doorpakken op onze ambities voor een schone leefomgeving | Tatasteel Omgeving](#)

Vraag 11

De heer Vollenbroek stelt ook dat de uitstoot van stikstof de afgelopen twintig jaar nauwelijks is afgenomen, terwijl andere bedrijven hun uitstoot met 60 tot 95% konden verminderen. Kan het college aangeven hoe dit zit qua uitstoot de afgelopen 20 jaar voor PAK's en lood?

Vraag 12

De heer Vollenbroek geeft nog als advies mee om het milieutoezicht over te dragen aan de Dienst Centraal Milieubeheer Rijnmond, dat ook bijvoorbeeld raffinaderijen in de Rotterdamse haven controleert. Volgens de heer Vollenbroek kunnen alleen zij zo'n grote speler aan.

Werkt het OD NZKG al samen qua kennisdeling met Rijnmond? En hoe kijkt het college aan tegen de suggestie van de heer Vollenbroek?

Wij zien graag de beantwoording van onze vragen binnen 15 dagen tegemoet, met tussenkomst van de griffie.